

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра клінічної медицини

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

Основи менеджменту маркетингу та адміністрування у фізичній терапії та
ерготерапії
(назва дисципліни)

підготовки бакалавра (на базі повної загальної середньої освіти)
(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(шифр і назва спеціальності)

освітньої програми 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус нормативної навчальної дисципліни «Основи менеджменту маркетингу та адміністрування у фізичній терапії та ерготерапії» підготовки бакалавра, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», за освітньою програмою «Фізична терапія, ерготерапія».

Розробник: Гайдучик Петро Данилович, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри клінічної медицини.

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри **клінічної медицини**

протокол № 2 від 7.10.2020 р.

Завідувач кафедри: (Галей М. М.)

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Шифр і назва галузі знань: <i>22 Охорона здоров'я</i>	Нормативна дисципліна
	Спеціальність: <i>227 Фізична терапія, ерготерапія</i>	
Кількість годин/кредитів 90/3	Освітня програма: <i>«Фізична терапія, ерготерапія»</i>	Рік навчання: четвертий
		Семестр: сьомий
		Лекції: 20 год.
		Лабораторні: 16 год.
ІНДЗ: €	Освітній ступінь: <i>Бакалавр</i>	Самостійна робота: 48 год.
		Консультації: 6 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач: Гайдучик Петро Данилович, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії, мобільний телефон +38 066 988 8278, електронна адреса Haiduchyk.Petro@eenu.edu.ua

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій.

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу СНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>.

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу.

Вивчення дисципліни «Основи менеджменту маркетингу та адміністрування у фізичній терапії та ерготерапії» включає в себе інформацію щодо сутності та особливостей менеджменту в цілому та основ менеджменту і адміністрування в сфері фізичної реабілітації, розглядаючи організаційні, соціально-психологічні, технологічні та функціональні аспекти менеджменту та основні напрями управлінської діяльності в організації, а також особливості маркетингу в охороні здоров'я та управління маркетинговою діяльністю, основи управління проектами та управління змінами в організації.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: теоретичні та практичні основи менеджменту, маркетингу та адміністрування, особливості менеджменту в охороні здоров'я та наданні послуг у сфері фізичної реабілітації.

2. Пререквізити (попередні курси, на яких базується вивчення дисципліни): «Основи медичних знань», «Основи анатомії та фізіології людини», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії».

Постреквізити (дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни): «Соціальної медицина», «Професійна етика, деонтологія та психологія спілкування».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни:

Мета курсу - дати студентам цілісну і логічно-послідовну систему знань про суть управління в підприємстві та організації, розкрити основи теорії, методології та практики менеджменту за умов дії ринкового механізму господарювання;

- формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо принципів, прийомів і методів менеджменту на підприємстві з урахуванням процесів, що відбуваються в ньому;

- формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями;

- набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Основними завданнями дисципліни «Основи менеджменту маркетингу та адміністрування у фізичній терапії та ерготерапії» є вивчення загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку системи управління організацією; а також управлінських відносин.

4. Результати навчання. Компетентності:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов. СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної реабілітації.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю/ бали
		Лекції	Лабор.	Самост. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Сутність та основні етапи управління						
Тема 1. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління. Управління системою охорони здоров'я. Роль менеджера в охороні здоров'я. Самоменеджмент.	12	2	2	6	2	ДС, ДБ, Т,Р / 6
Тема 2 Управління як процес. Прийняття та реалізація управлінського рішення.	10	2	2	6	-	ДС, ДБ, Т,Р / 4
Тема 3. Організаційна культура, управління персоналом.	10	2	2	6	-	ДС, ДБ, Т,Р / 4
Тема 4. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності. Планування, організація та проведення професійних нарад та виступів.	14	4	2	6	2	ДС, ДБ, Т,Р / 4
Разом за модулем 1.	46	10	8	24	4	18

Змістовий модуль 2. Менеджмент реабілітаційних центрів						
5. Управління маркетинговою діяльністю.	10	2	2	6	-	ДС,Р / 4
6. Основи проектного менеджменту	10	2	2	6	-	ДС, Т / 4
7. Управління змінами в організації	10	2	2	6	-	ДС, Р / 4
8. Теоретичні основи маркетингу. Основні засади комплексного дослідження ринку послуг охорони здоров'я.	14	4	2	6	2	ДБ, Т, / 6
Разом за модулем 2	44	10	8	24	2	18
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота № 1						30
Модульна контрольна робота № 2						30
ІНДЗ						4
Всього годин	90	20	16	48	6	100

6. Завдання для самостійного опрацювання:

1. Основні засади менеджменту
2. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління. Управління системою охорони здоров'я. Роль менеджера в охороні здоров'я.
3. Управління як процес. Прийняття та реалізація управлінського рішення.
4. Індивідуальні та колективні управлінські рішення
5. Організаційні структури управління
6. Організаційна культура та управління нею
7. Управління персоналом
8. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності.
9. Організація праці менеджера
10. Самоменеджмент.
11. Планування, організація та проведення професійних нарад та виступів.
12. Теоретичні основи маркетингу. Основні засади комплексного дослідження ринку послуг охорони здоров'я.
13. Управління маркетинговою діяльністю.

14. Основи проектного менеджменту

15. Управління змінами в організації

IV. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час практичних занять, самостійної роботи, використовуючи сучасні навчальні, науково-методичні напрацювання, розробити індивідуальну програму реабілітації із застосуванням засобів фізичної терапії та ерготерапії, враховуючи етап реабілітації.

Форми виконання: доповідь, створення презентацій, складання блок-схем, таблиць.

V. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна оцінка за курс складається як сума оцінок за кожен з двох модулів: поточне тестування (практичні заняття, самостійна робота); контрольні роботи наприкінці кожного змістового модуля. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS.

Модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістовного модуля, виконання лабораторних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 4 і передбачає проведення 8 лабораторних занять.

Модуль II передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного матеріалу змістовного модуля, виконання лабораторних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 4 і передбачає проведення 8 лабораторних занять.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 4.

4 бали отримує студент, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита використовувач основну і додаткову літературу. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Матеріал подано логічно і своєчасно. 3 балів отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у

матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. Матеріал поданий не своєчасно. 2 балів виставляється студенту, який тему роботи розкрив фрагментарно, не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 1 балів отримує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. 0,5 балів – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 – студент роботу не підготував.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **40**.

Модульний контроль передбачає перевірку підсумкових знань і вмінь студентів шляхом написання модульних контрольних робіт. Оцінка з виставляється за виконання студентом 2 контрольних робіт (по кожному із змістових модулів), які передбачають перевірку теоретичних знань. Контрольні роботи оцінюються за 30-бальною шкалою. **Критерії оцінювання модульного / підсумкового тесту:** оцінка **“відмінно”** відповідає 27-30 балам, ставиться за відмінне написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка **“добре”** відповідає 22-26 балам, ставиться за хороше написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка **“задовільно”** відповідає 18-21 балам, ставиться за задовільне написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка **“незадовільно”** відповідає 1-17 балам, ставиться за незадовільне написання підсумкової / модульної контрольної роботи.

У разі недотриманням студентом засад академічної доброчинності - сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими керуються учасники освітнього процесу під час навчання, викладання і провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, оцінювання роботи не буде відбуватись (!). Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. **Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти** передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівництвом Університету.

VI. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

Методи та засоби діагностики успішності навчання: практичні заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, самостійні роботи, контрольні роботи, тестові завдання, опитування, залік.

Перелік питань до заліку

1. Основні засади менеджменту
2. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління. Управління системою охорони здоров'я. Роль менеджера в охороні здоров'я.
3. Управління як процес. Прийняття та реалізація управлінського рішення.
4. Індивідуальні та колективні управлінські рішення
5. Організаційні структури управління
6. Організаційна культура та управління нею
7. Опрацювання навчальної літератури.
8. Управління персоналом
9. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності.
10. Організація праці менеджера
11. Самоменеджмент.
12. Планування, організація та проведення професійних нарад та виступів.

13. Теоретичні основи маркетингу. Основні засади комплексного дослідження ринку послуг охорони здоров'я.
14. Управління маркетинговою діяльністю.
15. Основи проектного менеджменту
16. Управління змінами в організації

VII. ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ШКАЛИ ECTS НА НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ

Переведення оцінки шкали ECTS на національну шкалу здійснюється за:
Шкалою оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	Незараховано (з можливістю перездачі)
1 – 59	

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баєва О. В. Основи менеджменту охорони здоров'я: Навч.-метод. посіб. — К.: МАУП, 2007. — 328 с.
2. Гладун З. С. Державне управління в галузі охорони здоров'я. — Тернопіль: Укрмедкнига, 1999. — 312 с.
3. Державна політика з охорони громадського здоров'я в Україні: Навч. посіб./ І. М. Солоненко; Кер. авт. кол. Л. І. Жаліло. — К.: Вид-во НАДУ, 2004. — 116 с.
4. Журавель В.И. Основы менеджмента в системе здравоохранения. – К., 1994. – 336 с.

5. Здоровье-21. Основы политики достижения здоровья для всех в Европейском регионе Всемирной организации здравоохранения / ВОЗ, Европейское региональное бюро. — Копенгаген, 1999. — 310 с.
6. Киржнер Л. А. Менеджмент организаций: учебное пособие / Л. А. Киржнер, Л. П. Киенко, Т. И. Лепейко, А. М. Тимонин – К. : КНТ, 2006. – 688 с.
7. Крыштопа Б.П., Андреева И.М. Менеджер в здравоохранении. – К.: Добродий МК, 1995. – 180 с.
8. Менеджмент в охороні здоров'я. Структура та поведінка організацій охорони здоров'я: Пер. з англ. / За ред. С.М. Шортела, А.Д. Калюжного. – К.: Основи, 1998. – 560 с.
9. Менеджмент організацій (у питаннях та відповідях): навч. посіб. / [Кучеренко Д. Г. та ін.]; Ін-т підготов. кадрів держ. служби зайнятості України. – К. : ІПК ДСЗУ, 2010. – 290 с.
10. Менеджмент організацій : [навч. посіб. для студ.] / [Г. В. Лагутін, В. О. Поколенко, Г. М. Рижаківа та ін.]; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – К. : КНУБА, 2012. – 95 с.
11. Менеджмент організацій : для самот. вивч.: навч. посіб. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К. : Кондор, 2009. – 376 с.
12. Менеджмент організацій : навч. посіб. / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. – Київ : Знання, 2012. – 503 с.
13. Менеджмент організацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Ю. Лінькова; Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». – Х. : НТУ «ХПІ», 2012. – 463 с.
14. Менеджмент організацій і адміністрування : навч. посіб. / [Є. В. Лазарева, О. В. Тарасова, О. О. Євтушевська та ін.]; за ред. Гончарука А. Г.; Одес. нац. акад. харч. технологій. – Одеса: Фенікс, 2013. – 299 с.
15. Менеджмент організацій: теоретико-прикладний аспект : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О. Ю. Амосов та ін.]; за заг. ред.: О. Ю. Амосов, В. В. Мамонова; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х. : ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. – 207 с.
16. Основи громадського здоров'я: теорія і практика [навчально-методичний посібник] / За заг. ред. О.В. Безпалько. – Ужгород. : ВАТ «Патент», 2008. – 322 с.

17. Охорона громадського здоров'я: управлінські аспекти / Л. Жаліло, І. Солоненко, Б. Волос та ін. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – 140 с.
18. Рингач Н.О. Громадське здоров'я як чинник національної безпеки : монографія / Н.О. Рингач : НАДУ, 2009. – 296 с.
19. Салман Р.Б., Фигейрас Дж. Реформи системи здравоохранения в Европе. – М.: Гэотар Медицина, 2000. – 432 с.
20. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / За ред. Ю.В. Вороненка, В.Ф. Москаленка. – К.: 2000. – 670 с.
21. Виханский О.С. Стратегическое управление: Ученик. – 2-е узд., перераб. и доп. – М.: Гардарики, 2000. – 296 с.
22. Гаєвський Б. А. Основи науки управління: Навч. посібник. – К. : МАУП. – 1997. – 112 с.
23. Гой І. В. Організація підприємницької діяльності: навчально-методичний посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська – Хмельницький: ХНУ, 2004. – 247 с.
24. Голяченко О.Н., Сердюк А.М., Приходський О.О. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я. – К.; Тернопіль; Вінниця: Джура, 1997. – 364 с.
25. Екологічне громадське здоров'я: від теорії до практики (За заг. ред. К. Чу та Р. Сімсона): Пер. з англ. / За ред. І. М. Солоненка та Л. І. Жаліло. — Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. — 290 с.
26. Економіка підприємства : підручник / За заг. ред. С. Ф. Покропивного, Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К. : КНЕУ, 2005. – 528 с.
27. Економічний розвиток і державна політика: Вип. 11. — Державна політика та економіка охорони здоров'я в Україні / Під ред. І. Розпутенка та І. Солоненка / Практикум. — К.: Вид-во “К. І. С.”, 2002. — 214 с.
28. Здравоохранение: экономика, маркетинг, менеджмент / Под ред. А.А. Чухно. – Симферополь: Таврида, 2001. – 340 с.
29. Мартинюк О. Концептуально-методологічні засади механізмів державного управління міжгалузеву співпрацею з охорони громадського здоров'я // Упр. сучас. містом. — 2004. — № 4 (16). — С. 213–218.
30. Менеджмент организаций и процессов : учеб. пособие на основе афоризмов, шуток, мыслей / [авт.-сост.]: В. Е. Николайчук. – Донецк : Донбасс, 2011. – 948 с.

31. Менеджмент організації. Практикум : навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / С. І. Бай; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : КНТЕУ, 2004. – 178 с.
32. Радиш Я. Ф. Державне управління охороною здоров'я в Україні: генезис, проблеми та шляхи реформування. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 360 с.
33. Состояние подготовки специалистов в области общественного здравоохранения в Украине и в мире / Ю.В. Вороненко, В.В. Глуховский, А.С. Коваленко и др. – К.: Сфера, 2003. – 86 с.
34. Стратегічні напрямки розвитку охорони здоров'я в Україні: Монографія / За ред. В. М. Лехан (У складі авт. кол. Л. І. Жаліло, І. М. Солоненко та ін.). — К.: Сфера, 2001. — 176 с.
35. Управління організаціями (деякі аспекти) : монографія / А. Лєткєвіч. – Львів : ЛДУВС, 2010. – 148 с.
36. Шортел С., Калюжний А. Менеджмент в охороні здоров'я: Пер. з англ. / За ред. І. М. Солоненка. — К.: Основи, 1998. — 500 с.